

SEUL'u keşfetmek

Zengin bir kültürel gelenek veya hızla gelişen yaratıcılık mı arıyorsunuz? 2016 Rotary Konvansiyonuher ikisini de size sunacaktır.

Yazan: JOHN REZEK

Dünya modernizasyon yolunda hızla ilerlerken, bazı kültürler değişim hızına direnç gösteriyor. Kore bunun güzel bir örneği; moderniteyi hem kucaklıyor hem de dengeyi korumayı başarıyor. Seul'da takım elbiselerini giymiş işadamları çocuklarını okula götürüyor. Birkaç nesilin birarada olduğu aileler tabiatın güzelliklerinde birarada eğleniyorlar. Her gün batışından önce, ülkenin her tarafındaki budist rahipler, tüm canlıları uyandırmak için balık ve bulut şeklindeki davulları çalıyorlar. Bu binlerce yıla dayanan Kore ritüeli, bu geleneksel ritim, adeta herşeyi demlendiriyor.

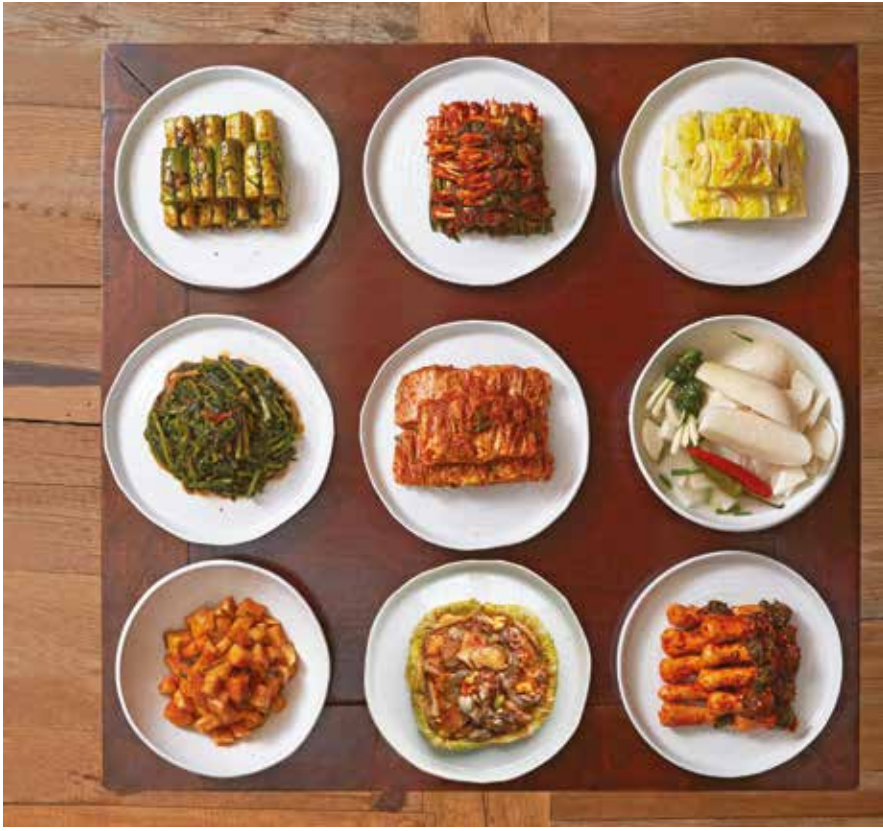
Güney Kore Cumhuriyeti'nde yaklaşık 50 milyon kişi yaşıyor ve bunların yarısına yakını da dünyanın ikinci kalabalık şehri olan Seul'un etrafında yerleşmişler. Ülkenin %70'ini dağlar kaplıyor ve bu nedenle düz alanlar çok kıymetli ve binalar da yüksek yapıyor. Bu coğrafi yapı Korelileri anlatıyor: az konuşup çok iş yapmak, kaynakların en iyi şe-

kilde kullanmak, dönüşüm ve etkin ekolojik uygulamalara önem vermek. Aynı zamanda Korelilerin neden doğa yürüyüşünü hayranlık duyduklarını da açıklıyor.

Seul'un merkezinde dolaşmaya başladığınızda çalışkan ve ciddi erkekler ve işe giden kadınları görebilirsiniz. En son model akıllı telefonlarla dolaşan iyi giyimli insanlar ço-

ğunlukta. Teknolojinin merkezi ve Asya'nın kültürel bağlantı noktası olan dünya klasında bir şehirde olduğunuzu hemen anlıyorsunuz. 28 Mayıs ile 1 Haziran 2016 tarihleri arasında yapılacak olan Uluslararası Rotary konvansiyonunda Seul'u tanıma fırsatını elde edebilirsiniz.

Han nehri şehri ikiye bölmekte. Hükümet binaları, bankalar ve

yatırım ofislerinin bulunduğu bölge Kore'nin Manhattan'ı olarak ad-

landırılıyor. Nehrin kuzeyinde eski Seul bulunuyor. Güneyde Gangnam

(gang "nehir", nam ise "güney" demek) şehrin gelişen kültürel merkezi. Burada kiralar yüksek, gençler ilginç ve her şey oluyor. Gangnam'ın kendi stili var.

Seul'da muhakkak rehber ile bir tur almalısınız. Gyeongbok Sarayını gezmek saatler alabilir. Bu saray 1392-1910 arasında ülkeyi yöneten Joseon Dinastisinin merkezi idi ve ilk kral Taejo ülkeyi buradan yönetiyordu. Özel kıyafetlerin giyildiği seremonide katılımcıların pozisyonlarını belirten taşlar bulunuyor. Kral bunların yerleşiminden, kimin hangi seviyede, hangi çıkarı temsil ettiğini anlayabiliyordu. Tahta doğru eşit olmayan taş zemin kaplaması krala yaklaşan herkesin boynunu eğmesine zorluyordu.

Sarayın bahçesinde yer alan Kore Halk Müzesi, günlük kullanılan eşyaların ve aletlerin yer aldığı ilginç bir mekan. Yaz yatağı olarak kullanılan "jukbuin" olarak adlandırılan,

“bambu eş” anlamına gelen yatak sistemi, üzerinde uyuyanın istediği ölçüde serinlemesini sağlayacak vantilasyonu sağlayan bir sistem olarak ilgi çekiyor.

2005 yılında tamamlanan Cheonggyecheon adlı kentsel yenileme projesi de trafiği yeniden yönlendirip Seul’un ortasından geçen bir akarsunun etrafını geliştirmiş. Gün içinde çalışanların dinlenmek için gezindikleri bir yaya yolu, gece de aşıkların kullandığı bir mekan olan bu bölgede gezinmenizi öneriyoruz.

Seul’un post modern bir şehre dönüşmesi işleminden kurtulmuş bir kasaba olarak dikkat çeken Insa-dong, antikacıların, sanat galerilerinin ve restoranların yer aldığı bir bölge. Kıvrılarak giden caddelerde özel seramikler ve antik Kore dolaplarını bulmanız mümkün. Ayrıca ginseng ve zencefil başta olmak üzere envai çeşit otlardan oluşan çayları sunan çayevleri de burada yer alıyor. Ana

caddeden tepelere doğru tırmanan yan sokaklarda asırlık evleri görmenez mümkün. Atmosfer çok ruhani ve asgari seviyede ses olması dikkat çekiyor.

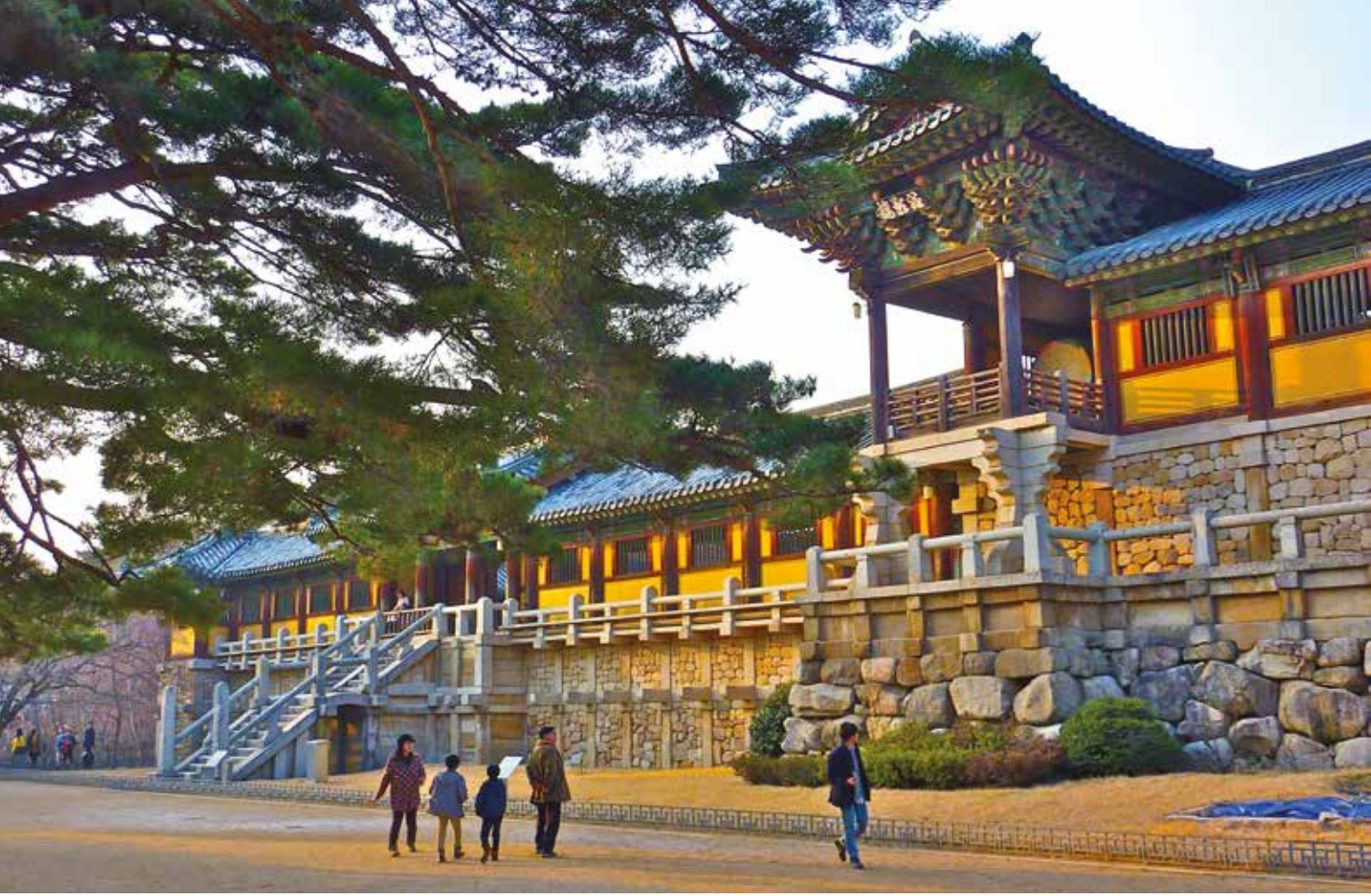
Kore’de “akşam yemeği” bir ekip işi. Küçük ve büyük tabaklar masanın her tarafını kaplıyor. Metal çubuklarla yemek istediklerinizi seçip tabağınıza koyabilirsiniz. “Kimchi”nin yeri her masada değişmez. Ulusal bir meze olan kimchi her yemekte sunulur. Her şeyi tadabilirsiniz. Acı olanlar konusunda sunumu yapanlar sizi uyuracaklardır.

Peçeteler oldukça küçüktür. Çok sayıda değişik yemek olduğu dikkate alınırsa bir tanesinin yetmeyeceği aşıkardır. Peçete istemekten çekinmeyiniz. Bir çok restoranda size hizmet eden kişiyi çağırmak üzere bir zil bulunmaktadır. Korelilerin barbeküsü olan “gogigui” istediğinizde hizmet edenler çatal bıçak yerine büyük boy makaslarla eti keserler. Gogigui’nin en ünlüsü ise marine edilmiş sığır

etinden oluşur.

Ziyaretim sırasında tekrar tekrar duyduğum cümle “Bunu dene. Sağlığın için çok iyidir” oldu. Sıcak bir günde bütün bir tavuğun bulunduğu ve oldukça besleyici olarak kabul edilen “samgyetang” ginseng çorbasını içmek isteyebilirsiniz. Kavrulmuş pirinçten, tarçından, çam kozalağından veya mısırdan yapılan çayların sağlığa faydaları anlata anlata bitmez. Bir Koreli kadına neden cildinin bu kadar pürüzsüz olduğunu sorarsanız, “Ben çok mantar yerim” cevabını alabilirsiniz. Sokakta satılan yiyeceklerin lezzeti unutulmaz. Yemek konusunda maceracı iseniz, ipekböceği “beondegi” yi deneyebilirsiniz.

Kore’nin çok güçlü bir çay kültürü var ama sanki kahve daha çok içiliyor. Dünyada en çok Starbucks dükkanı Seul’da bulunuyor. 2014 yılında Tarım, Yiyecek ve Kırsal İşler bakanlığı kahvenin Kore’de kimchi’den daha popüler olduğunu açıkladı. “Kimchi” Kore’nin geleneksel olan ve

hemen hemen tüm ailelerin geleneksel olarak hazırladıkları ve uygun ısı için yerer gömüm olmasını bekledikleri salamura türü acı bir turşu. Bazı modern apartmanlarda bu turşular için özel olarak tasarlanmış buzdolapları bile bulunuyor.

Seul'dan hızlı trenle iki saat Suzaklıkta yer alan Gyeongju, 668 - 935 yıllarında hüküm süren Silla hanedanının eski başkenti. Hızlı tren, müthiş konforlu bir şekilde sizi oraya ulaştırabiliyor.

Kral Beopheung (514-540) tarafından yapılmış olan büyük Bulguksa Tapınağı Kore'nin en meşhuru. Daha sonra 742-765 yıllarında hüküm süren Kral Gyeongdeok tarafından restore edilmiş bu bina Silla mimarisinin bir şaheseri. Çam ve meyva ağaçlarıyla bezenmiş bir tepede yer alan bina, harç kullanılmadan yapılmış taş merdivenleri ve arkadlar ile sizi büyük teraslara yönlendiriyor. Büyük taş merdivenler salonlar ve pagodaları gezmenizi sağlıyor. Bir reh-

ber eşliğinde ziyaret etmenizi tavsiye ederim.

Bulguksa Tapınağında çalışan mimar Kim Daesong, Kore'nin ilk budist tapınaklarından biri olan Seokguram mağarasını inşa edenlerden biri. Yumuşak bir rampa, sizi oylararak yapılmış bir mağarayı çerçeve-

leyen muazzam bir yapının hakim olduğu geniş bir terasa çıkartıyor. Koruyucu tanrılar ve bodhisatvalar (budist anlayışına göre diğerlerine yardım etmek için kendi aydınlanmasını erteleyen kişiler) ile çevrilmiş bir Budha heykeli, ağaçlarla kaplı tepeler ve ilerideki deniz manzarasına

bakıyor.

Hemen yakındaki Daereungwon Mezar Kompleksi, ilk bakışta kötü bir golf sahasını andırıyor. 1974 yılında yapılan kazılarla meydana çıkarılan mezarlığı ziyaretinizde ise 5. ve 6. yüzyıla ait hisleri yaşayabiliyorsunuz. Asya'nın en eski rasathanesi olan Cheomseongdae ve Gyeongju Ulusal Müzesi de ziyaret etmeniz gereken ilginç mekanlar arasında.

Tarih boyunca Kore komşularıyla hep sorun yaşamış bir ülke. İşgal edilmiş, savaşılmış, halkı köle yapılmış, kültürel zen-

ülkeler tarafından yağmalanmış bir ülke Kore. Sakin ve zenginliğin yaşadığı dönemler bile bir gözü tehlikeye karşı hep aöik olmuş. Şimdi ise dünyanın en şaşırtıcı ve savvaş yanlısı diktatörünün yönettiği bir ülke ile komşuluk yapıyor. Büyük bir ordusu, tedirgin edici bir nükleer gücü ve baskı altında yaşayan bir halkı olan Kuzey Kore hep tehdit unsuru olarak görülüyor.

İki ülke arasında yer alan askerden arındırılmış bölge de ziyaret edilecek yerlerden biri. Seul şehrine bir saat mesafedeki bu vahşi savaşların

ginliklerini oluşturan yapıtlar başka

yer aldığı alan çok sıkı koruma al-

tında. Bazı yerleri ise tabiat harikası. Verimli topraklarında en pahalı pirinç, ginseng ve şaraplık üzüm yetişiyor. Optimist düşünen Güney Koreliler için adeta bir metafor niteliğinde. Barış için dua edilerek hazırlanmış mendillere, iki ülkeyi ayıran dikenli telin üzerinde rastlamak mümkün.

Panmunjon'da ortak güvenlik alanı bulunuyor. Buradaki binaları ayıran hat o kadar ilginç ki, ortak görüşmelerin yapıldığı odanın bile ortasından geçiyor ve konferans masasını ikiye bölüyor. Tabi her iki yandaki güvenlik görevlileri de her an tiktte bekliyor.

İlginç olan şeylerden biri de burada yer alan ve 1953 yılındaki ateşkestenden sonra inşa edilen ve 1978'de iltica eden bir kuzeyli sayesinde bulunan üçüncü sızma tüneli. Tünel, Kuzey Kore'den Güney Kore'ye saatte 30,000 tam donanımlı askerin geçebileceği şekilde inşa edilmiş. Klastrofik bir yapı ve adeta labirent gibi. Ben dolaşırken, yanlışlıkla Kuzey Kore sınırını 170 metre geçen bir çıkmaz yola girdiğim.

Bu bölgeye giden yolda gözlem kuleleri ve dikenli tellerden oluşan bir çit İmjın nehrinin kıyısı boyunca devam ediyor. Güney Kore tarafında tepeler ağaçlarla bezenmiş. Kuzey Kore tarafında ise ağaçlar yakacak odun için kesildiğinden tüm tepeler çıplak.

Daha ileride, liman şehri olan Busan, gemicilik ve kozmetik cerrahi merkezi olarak biliniyor. Sahildeki tatil otellerinin yanı sıra, havalandırılmış su tanklarının içinde envai çeşit balığın bulunduğu büyük balık pazarı olan Jagalchi burada yer alıyor. Ahtapotların tankları kıvrak tasarlanmış, yengeçler ise adeta kaçmak için kafeslerinin duvarlarına tırmanıyorlar. Pembe kıyafetler giymiş olan kadınlar balık pazarını çalıştırıyor. Geçmişte erkekler savaşa gittiği

için bu rolü kadınlar üstlenmiş ve gelenek halen devam ediyor. Bu saygı değer Kore'li kadınlar (ajumma) operasyonu yürütüyorlar.

Geumjeongsan Dağının eteğindeki Beomeosa Tapınağı Silla hanedanı tarafından inşa edilmiş. 1713 yılında renove edilen tapınak, Joseon Hanedanının renkli ve lüks mimarisinin özelliklerini taşıyor. Dokuzuncu yüzyılda inşa edilmiş tapınakta üç katlı bir pagoda, yedi adet kraliyet kanadı, üç kapı ve 11 inziva mekanı yer alıyor. Kore Budizminin ana tapınağı olarak rahipler halen orada yaşamlarını sürdürüyorlar. Ziyaret ettiğim gün tesadüf eseri yüzlerce rahip Dongsan kutlaması için tapınakta idiler. Dongsan, II. Dünya savaşı öncesi Kore budizmini zayıflatmak için Japonya'dakiler gibi evlenmelerine müsaade edilmesini isteyen Japon istilacılara karşı çıkan bir rahip olarak saygı duyuluyor. Tapınakta rahiplerin rutin seremonilerini turist olarak izlemek mümkün.

Batıda denize yakın bölgede, Dongbaek Parkından kıvrılarak inen nefis manzaralı yol sizi APEC (Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği) binasına götürüyor. Merdivenlerden indiğinizde, çok katlı otellerin de yer aldığı harika bir konumdaki Haeundae Plajına ulaşıyorsunuz.

Şayet ağırlama komitesinin organize ettiği turlara katılamazsanız, turunuzu, Seul'a kısa mesafede yer alan Kore Halk Kasabasında tamamlayın. Geleneksel evlilik töreni, hapishanelerdeki ceza sistemleri ve el sanatları ile ilgili bir çok faaliyeti canlı olarak görebilirsiniz.

Kore yorgunluk bilmeyen bir külke. Sağlıklı, mutlu ve başarılı olmak isteyen ve bunu da ziyaretçiler ile paylaşmak isteyen bir toplum. Ülkelrinden ve başarılarından gurur duyuyorlar. İş yapma konusunda çok başarılılar. Gençler meraklı ve optimist bakış açısına sahip. Amerikalı bir ziyaretçi olarak, her sarı saçlı insan gibi be de merak uyandırdım.

Ziyaretçilerle resim çektirmekten çok hoşlanıyorlar. Bunu, hepimizin bir parçası olduğu özel bir şeyin kanıtı olarak değerlendiriyorlar. ■

2016 ULUSLARARASI ROTARY

KONVANSİYONU, 28 Mayıs - 1 Haziran

tarihleri arasında Seul şehrine bir saat mesafedeki KINTEX Center'da yapılacak. En son teknoloji ile donatılmış iki bina da Rotary tarafından kullanılacak. Konvansiyon için çok uygun bir düzen mevcut. Organizatörler, konvansiyon öncesi, sonrası ve esnasında çeşitli faaliyetler ve turlar düzenleyecekler. Yukarıdaki yazıda yer alan mekanlardan bir çoğu bu turlar tarafından kapsanacak. www.riconvention.org sitesini ziyaret ederek kayıt olun ve daha fazla bilgi edinin.